

V Bruseli 4. 12. 2017
COM(2017) 727 final

SPRÁVA KOMISIE RADE A EURÓPSKEMU PARLAMENTU

**o vykonávaní smernice 2010/75/EÚ a záverečných správach o jej predchádzajúcich
právnych predpisoch**

1. Úvod

i) Súvislosti

Smernica o priemyselných emisiách¹ (IED) je hlavným právnym nástrojom EÚ na reguláciu priemyselných emisií a jej cieľom je dosiahnuť významný prínos pre životné prostredie a ľudské zdravie, najmä prostredníctvom povinného uplatňovania najlepších dostupných techník (BAT). Sektory v rámci rozsahu pôsobnosti smernice o priemyselných emisiách predstavujú značný podiel celkového znečistenia (emisie do ovzdušia a vody, vznik odpadu) v Európe. Odhaduje sa,² že tvoria približne 23 % hmotnostných emisií do ovzdušia. Pokiaľ ide o emisie do vody, situácia je menej jasná, ale odhaduje sa, že predstavujú 20 – 40 % emisií ťažkých kovov a 30 – 60 % iných znečisťujúcich látok ako živín a organického uhlíka.

V 7. environmentálnom akčnom programe³ sa očakáva, že zavedenie BAT v priemysle podľa smernice o priemyselných emisiách prinesie zlepšenie modelov využívania zdrojov a zníženie emisií veľkých priemyselných zariadení EÚ, čo významne prispeje k stimulácii vývoja inovačných techník, ekologizácii hospodárstva a z dlhodobého hľadiska k zníženiu nákladov pre priemysel.

Smernica o priemyselných emisiách je výsledkom úsilia o lepšiu právnu reguláciu, v rámci ktorého bolo zlúčených, zefektívnených a zjednodušených niekoľko právnych predpisov. Ide o integrovaný nástroj a jeho povolojúcimi ustanoveniami sa nahrádzajú staré systémy viacerých povolení. Jedna kapitola sa týka rámca pre povoľovanie a BAT, ostatné kapitoly obsahujú osobitné pravidlá pre kľúčové odvetvia, najmä veľké spaľovacie zariadenia, (spolu)spaľovne odpadu a zariadenia používajúce organické rozpúšťadlá.

Referenčné dokumenty o BAT (dokumenty BREF) vypracúva Európsky úrad pre integrovanú prevenciu a kontrolu znečistenia (EIPPCB) Spoločného výskumného centra Európskej komisie. V rámci tohto príkladného procesu sa všetky zainteresované strany plne zapájajú do procesu založeného na dôkazoch v súlade so zásadou lepšej právnej regulácie. Dokumenty BREF obsahujú závery o BAT, ktoré sú právne záväzné vzhľadom na prijatie vykonávacích rozhodnutí Komisie, ktoré ich obsahujú. Závery o BAT poskytujú rámec BAT pre každý sektor, ktorý musia príslušné orgány zohľadniť pri vydávaní povolení.

V smernici o priemyselných emisiách sa vyžaduje, aby Komisia informovala Radu a Parlament najprv o počiatočnej fáze vykonávania, a následne každé tri roky. Táto správa je zhrnutím správ členských štátov týkajúcich sa počiatočnej fázy vykonávania (2013) a sú v nej opísané iné súvisiace činnosti, ktoré boli vykonané, hodnotia sa v nej prebiehajúce súvisiace činnosti Komisie a je zameraná výhľadovo.

Ako prvá správa Komisie podľa smernice o priemyselných emisiách obsahuje aj záverečné správy od členských štátov podľa predchádzajúcich právnych predpisov.

---

¹ Smernica 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách (integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania životného prostredia); Ú. v. EÚ L 349, 19.12.2012, s. 57 – 65.

² „Contribution of industry to pollutant emissions to air and water“; AMEC; september 2014; ISBN 978-92-79-39499-7.

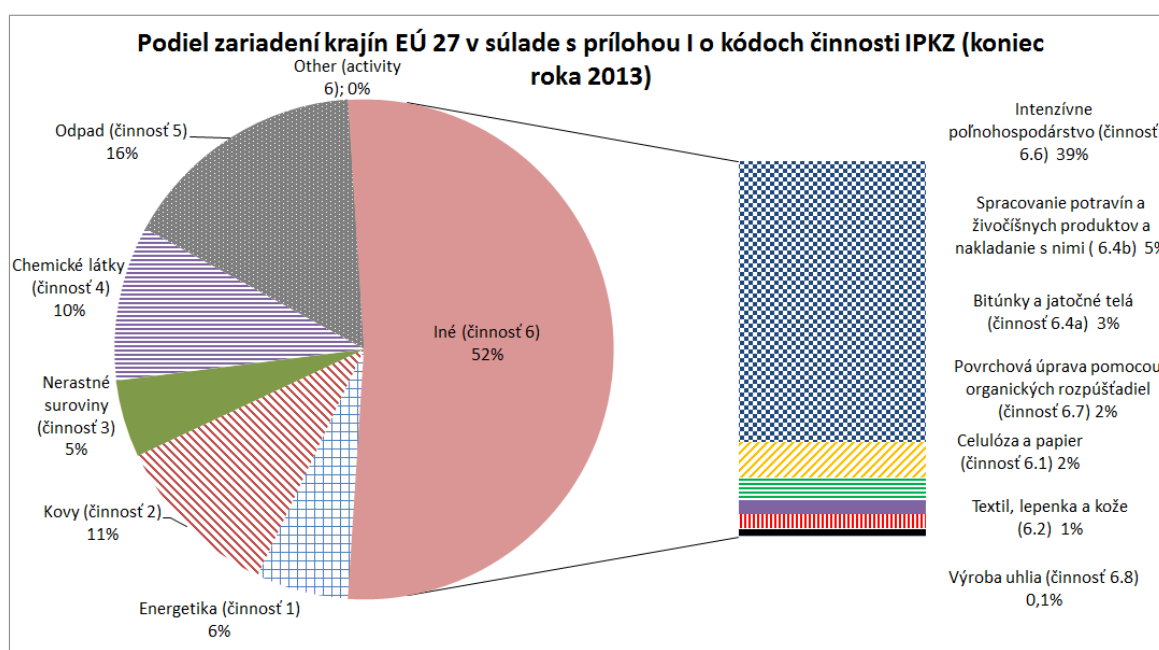
³ Rozhodnutie č. 1386/2013/EÚ z 20. novembra 2013 o všeobecnom environmentálnom akčnom programe Únie do roku 2020 „Dobrý život v rámci možností našej planéty“; Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 171 – 200.

2. Podávanie správ členskými štátmi o predchádzajúcich právnych predpisoch

Správy členských štátov o predchádzajúcich právnych predpisoch boli posúdené a ich zhrnutia boli uverejnené na stránkach CIRCABC⁴.

i) Smernica o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia (smernica o IPKZ)

Členské štáty predložili záverečné správy podľa smernice o IPKZ⁵ za posledné obdobie podávania správ vzťahujúce sa na roky 2012 – 2013. Všetky členské štáty vyplnili väčšinu dotazníka a poskytli dostatočné údaje na posúdenie vykonávania smernice a vyjadrenie pripomienok k nemu. Členské štáty nahlásili spolu 51 528 zariadení IPKZ, ktoré boli v prevádzke ku koncu roka 2013. Ich hlavná nahlásená činnosť je znázornená v ďalej uvedenom grafe (vzťahuje sa iba na EÚ 27, keďže Chorvátsko sa stalo členským štátom v polovici roka 2013).

Väčšina členských štátov nenahlásila nijaké závažné zmeny vo vykonávaní smernice o IPKZ od predchádzajúceho obdobia podávania správ. Nahlásené zmeny sa prevažne týkali transpozície a vykonávania smernice o priemyselných emisiách. Niektoré členské štáty oznámili aj ťažkosti spôsobené koordináciou povoľovacích postupov v prípade, keď bol do povoľovacieho procesu zapojený viac ako jeden príslušný orgán.

ii) Smernica o veľkých spaľovacích zariadeniach

Významný podiel celkových emisií SO₂, NO_x a prachu do ovzdušia, ako aj ďalších znečisťujúcich látok, ako sú ortuť, pochádza z veľkých spaľovacích zariadení. Pred

⁴ CIRCABC>environment>IED>Library>Studies> Article 73 review reports>Final reports.

⁵ Smernica 2008/1/ES o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia.

smernicou o priemyselných emisiách podliehali veľké spaľovacie zariadenia osobitným právnym predpisom, a to smernici o veľkých spaľovacích zariadeniach⁶. Smernicou o priemyselných emisiách sa zrušila smernica o veľkých spaľovacích zariadeniach a stanovili sa prísnejšie emisné limity.

Smernica o veľkých spaľovacích zariadeniach umožnila Komisii každoročne žiadať o údaje týkajúce sa emisií z veľkých spaľovacích zariadení. Od roku nahlasovania 2013 nahlasujú členské štáty údaje o ročných emisiách do databázy, ktorú spravuje Európska environmentálna agentúra⁷. Komisia aj naďalej hľadá možnosti na zefektívnenie a zjednodušenie požiadaviek na podávanie správ. Jednou z možností je aktualizácia databázy veľkých spaľovacích zariadení pomocou identifikátorov pre tieto zariadenia používaných v prípade Európskeho registra uvoľňovania a prenosov znečisťujúcich látok⁸ a prepojenia s údajmi týkajúcimi sa zariadenia, ktoré už boli predložené. Posledný rok nahlasovania, ktorý je k dispozícii, je rok 2015. Ročné údaje za jednotlivé zariadenia zahŕňajú emisie SO₂, NO_x a prachu, plus celkový energetický vstup týkajúci sa dolnej výhrevnosti, rozdelený podľa typu paliva. Od roku nahlasovania 2016 bolo podávanie správ o veľkých spaľovacích zariadeniach podľa smernice o veľkých spaľovacích zariadeniach nahradené podávaním správ podľa smernice o priemyselných emisiách a vyžadovalo si podrobnejšie informácie.

iii) Smernica o spaľovaní odpadov

Členské štáty predložili záverečné správy podľa smernice o spaľovaní odpadov⁹ za jej posledné obdobie podávania správ vzťahujúce sa na roky 2012 – 2013. Celkovo neboli zistené žiadne závažné problémy s jej vykonávaním.

iv) Smernica o emisiách z rozpúšťadiel

Členské štáty predložili záverečné správy podľa smernice o emisiách z rozpúšťadiel¹⁰ za jej posledné obdobie podávania správ vzťahujúce sa na roky 2012 – 2013. Týkala sa približne 50 000 zariadení, aj keď ich presný počet nie je jasný. Celkovo neboli zistené žiadne závažné problémy s jej vykonávaním, hoci niektoré zistené problémy sa týkali nahlasovania údajov z monitorovania od prevádzkovateľov.

Záver týkajúce sa starších právnych predpisov

Neboli zistené žiadne zásadné problémy v oblasti súladu so staršími právnymi predpismi. Niektoré otázky uvedené v súvislosti so smernicou o IPKZ však môžu viesť k ďalšiemu vyšetrovaniu. Napriek zlepšeniam zostala úroveň nahlásených informácií neúplná, najmä číselné údaje týkajúce sa počtu inšpekcí (napr. celkový počet navštívených zariadení, počet návštev vrátane merania emisií). Môže to byť čiastočne zapríčinené znením otázok, ktoré, ako sa zdá, členské štáty pochopili odlišne.

Niekoľko členských štátov poukázalo na nedostatok personálu, ktorý by plnil úlohy týkajúce sa vykonávania smernice o IPKZ, ako aj na finančné obmedzenia súvisiace s náborm

⁶ Smernica 2001/80/ES o obmedzení emisií určitých znečisťujúcich látok do ovzdušia z veľkých spaľovacích zariadení.

⁷ Pozri: <http://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/lcp>.

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 z 18. januára 2006 o zriadení Európskeho registra uvoľňovania a prenosov znečisťujúcich látok, ktorým sa menia a dopĺňajú smernice Rady 91/689/EHS a 96/61/ES.

⁹ Smernica 2000/76/ES o spaľovaní odpadov.

¹⁰ Smernica 1999/13/ES o obmedzení emisií prchavých organických zlúčenín unikajúcich pri používaní organických rozpúšťadiel pri určitých činnostiach a v určitých zariadeniach.

a vyškolením zamestnancov príslušných orgánov. Mohlo by to súvisieť s prácou týkajúcou sa prechodu zo smernice o IPKZ na smernicu o priemyselných emisiách, preto je možné, že pracovná záťaž príslušných orgánov by teraz bola ľahšie zvládnuteľná.

Boli nahlásené určité problémy, pokiaľ ide o výklad vymedzení pojmov, z čoho vyplývajú otázky, či zariadenia nebudú patriť do rozsahu pôsobnosti smernice o IPKZ po ich zatvorení časti procesu (čiastočné zatvorenie zariadenia) alebo po trvalom znížení ich výrobných kapacít.

Jeden dôležitý aspekt, ktorý vyžadoval zlepšenie, bola miera zavádzania BAT. Táto otázka sa riešila zavedením povinnosti aktualizovať povolenia v súlade so závermi o BAT v smernici o priemyselných emisiách.

3. Vykonávanie smernice o priemyselných emisiách

i) Stav transpozície smernice o priemyselných emisiách

Komísii boli doručené všetky vnútroštátne transpozičné právne predpisy členských štátov a posúdila úplnosť transpozície.

Komisia takisto posúdila súlad transpozičných opatrení, ktoré prijali všetky členské štáty, so smernicou o priemyselných emisiách. V prípade zistenia nejednoznačnej alebo nesprávnej transpozície začala Komisia dvojstranné rozhovory s dotknutými členskými štátmi. Doteraz bolo začatých dvadsaťjeden takýto rozhovor.

ii) Podávanie správ členskými štátmi

Vo vykonávacom rozhodnutí Komisie 2012/795/EÚ¹¹ (ďalej len „rozhodnutie“) sa stanovujú údaje, ktoré sú členské štáty povinné nahlásiť Európskej komisii o vykonávaní smernice o priemyselných emisiách. V prílohe I k uvedenému rozhodnutiu sa stanovujú požiadavky, ktoré sa majú zaslať Komisii do septembra 2014 a v prílohe II sú vymedzené informácie, ktoré sa vyžadujú do septembra 2017.

V rozhodnutí sa stanovuje cieľ pre elektronické podávanie správ členskými štátmi. S cieľom uľahčiť tento postup Komisia uzatvorila zmluvu o práci na potrebných elektronických nástrojoch na podávanie správ. Vzhľadom na rôzne problémy, ktoré sa vyskytli, došlo k oneskorenej realizácii daných projektov a podávanie správ v rámci modulu 2 prílohy II k uvedenému rozhodnutiu bolo odložené o jeden rok z 30. septembra 2017 na 30. septembra 2018. Podávanie správ v moduloch 1, 3 a 4 sa odložilo až do februára 2018.

Členské štáty predložili Komisii informácie vyžadované v prílohe I k uvedenému rozhodnutiu. Tieto informácie boli posúdené a bola uverejnená súhrnná správa¹². Aj keď odpoveď zaslali všetky členské štáty s výnimkou Fínska, úroveň podrobnosti sa výrazne líšila. Niektoré odpovede odkazovali iba na transpozíciu právnych predpisov, zatiaľ čo iné boli podrobnejšie a komplexnejšie. Z celkového hľadiska bolo poskytnutých niekoľko užitočných informácií o postupoch a krokoch podniknutých v záujme skutočného vykonávania smernice o priemyselných emisiách. Tieto informácie zahŕňajú informácie o kritériách, ktoré sa používajú na kontrolu nesúladu, rôznych prístupov na zabezpečenie

¹¹ Vykonávacie rozhodnutie Komisie z 12. decembra 2012, ktorým sa stanovuje typ, formát a frekvencia informácií, ktoré majú členské štáty sprístupňovať na účely predkladania správ o vykonávaní smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách; Ú. v. EÚ L 349, 19.12.2012, s. 57.

¹² Pozri poznámku pod čiarou č. 2.

toho, aby sa závery o BAT používali pri stanovovaní podmienok povolenia, a podrobné informácie o plánoch environmentálnych inšpekcií.

Očakáva sa, že oveľa viac informácií sa získa v nasledujúcom období podávania správ (za obdobie 2014 – 2016), keďže jednotlivé odvetvia postupne prijímajú závery o BAT a členské štáty budú schopné poskytnúť ďalšie podrobnosti o praktických otázkach týkajúcich sa vykonávania.

Komisia začala uvažovať o požiadavkách na podávanie správ za obdobie po roku 2016. Tieto opatrenia budú zohľadňovať zmenu v elektronickom podávaní správ a doteraz získané poznatky. Členské štáty boli vyzvané, aby vyjadrili svoje prvé názory na budúce požiadavky na podávanie správ, pričom sa očakáva, že Komisia čoskoro navrhne nové rozhodnutie o podávaní správ s prihliadnutím na prístup stanovený v oznámení o kontrole vhodnosti podávania správ o životnom prostredí¹³ a maximalizovanie synergie s registrom E-PRTR.

iii) Referenčné dokumenty o BAT (BREF)

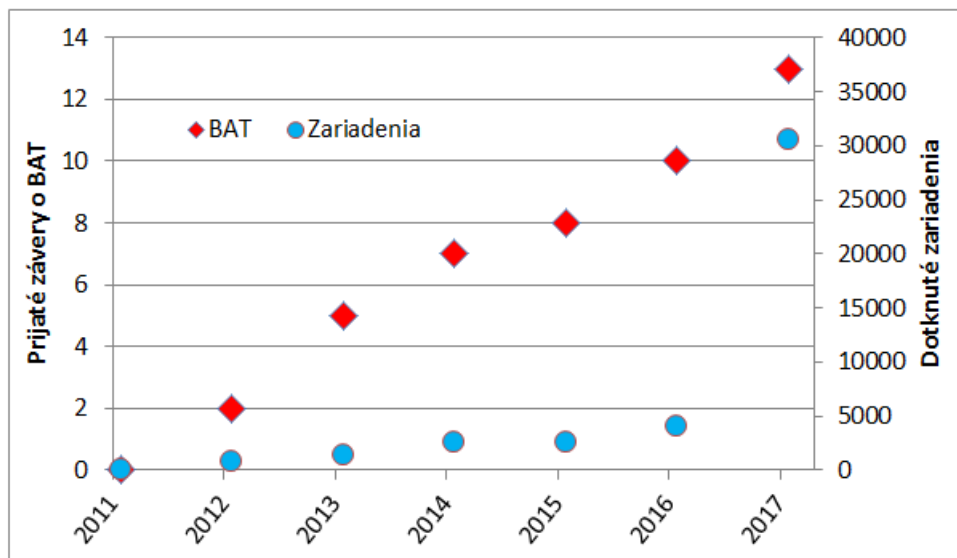
Všetky zariadenia patriace do rozsahu pôsobnosti kapitoly II smernice o priemyselných emisiách sú v súlade s jej požiadavkami povinné uplatňovať BAT. Dokumenty BREF sú základom zabezpečenia toho, aby bolo možné identifikovať BAT optimálnym spôsobom na úrovni EÚ. Poskytujú rovnaké podmienky a umožňujú, aby členské štáty nemuseli vykonávať vlastné posudzovania BAT s cieľom splniť svoje povinnosti podľa smernice o priemyselných emisiách. V súčasnosti existuje 31 dokumentov BREF a dva referenčné dokumenty týkajúce sa činností uvedených v prílohe I k smernici o priemyselných emisiách. Doposiaľ bolo podľa smernice o priemyselných emisiách aktualizovaných 13 z týchto dokumentov BREF.

Formát dokumentov BREF bol vytvorený na základe smernice o IPKZ. Hlavnou zmenou medzi smernicou o IPKZ a smernicou o priemyselných emisiách bola okrem rozšírenia dotknutých sektorov formalizácia výmeny informácií medzi Komisiou a zainteresovanými stranami s cieľom určiť BAT (označovaná aj ako „sevillský proces“). Závery o BAT sú kľúčovým prvkom dokumentov BREF, keďže sú v nich opísané BAT a obsahujú záväzné úrovne znečisťovania súvisiace s najlepšimi dostupnými technikami (BAT-AEL) spojenými s ich používaním. Prijímajú sa prostredníctvom komitologického postupu, po ktorom ich Komisia prijme ako vykonávacie rozhodnutia. Závery o BAT sú referenciou pre príslušné orgány pri stanovovaní podmienok povolenia pre zariadenia, na ktoré sa vzťahuje smernica o priemyselných emisiách. Subjektom s rozhodovacou právomocou poskytujú informácie o príslušných technikách, ktoré sú ekonomicky životaschopné a technicky dostupné pre priemysel, s cieľom zlepšiť ich environmentálne správanie.

Nasledujúci graf poskytuje prehľad kumulatívneho počtu záverov o BAT prijatých od nadobudnutia účinnosti smernice o priemyselných emisiách a približný kumulatívny počet zariadení, ktoré nimi budú ovplyvnené. Doteraz prijaté závery o BAT sa vzťahujú na viac ako polovicu zariadení smernice o priemyselných emisiách.

---

¹³ Opatrenia na zjednodušenie podávania správ o životnom prostredí, COM(2017) 312.

Ďalej uvedené odseky poskytujú stručný prehľad hlavných problémov súvisiacich s dokumentmi BREF.

Prehľad procesu a účasť

Záväzný štatút BAT-AEL uvedený v záveroch o BAT znamenal, že proces výmeny informácií s cieľom vypracovať dokumenty BREF sa viac zameral na zber a vyhodnocovanie informácií, ktorých cieľom bolo určovanie úrovni environmentálneho správania dosiahnutých v existujúcich zariadeniach. Výmeny technických informácií pre každý dokument BREF sa uskutočňujú v rámci technickej pracovnej skupiny, ktorú tvoria zástupcovia členských štátov, dotknutých priemyselných odvetví, mimovládnych organizácií na ochranu životného prostredia a Komisie. Technickú pracovnú skupinu vedie a sprostredkúva Európsky úrad pre integrovanú prevenciu a kontrolu znečistenia (EIPPCB). Postupy, ktoré sa majú dodržiavať, a ďalšie prvky tohto procesu sú podrobne opísané vo vykonávacom rozhodnutí Komisie¹⁴ prijatom podľa smernice o priemyselných emisiách.

Dôvernosť

Počas postupu v rámci dokumentu BREF sa môžu objaviť otázky týkajúce sa dôvernosti. V zásade platí, že pravidlá EÚ o transparentnosti v oblasti životného prostredia¹⁵ na základe Aarhuského dohovoru¹⁶ vytvárajú silné právo na prístup k informáciám o životnom prostredí. Informácie poskytnuté priemyselným odvetvím na dobrovoľnom základe však môžu byť z komerčného hľadiska citlivé. V súlade s povinnosťou zachovávať služobné tajomstvo, ktorá

¹⁴ Vykonávacie rozhodnutie Komisie 2012/119/EÚ, ktorým sa ustanovujú pravidlá o usmerneniach na zber údajov, vypracovanie referenčných dokumentov o BAT a zabezpečenie ich kvality podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách; Ú. v. EÚ L 63, 2.3.2012, s. 1 – 39.

¹⁵ Nariadenie (ES) č. 1367/2006 o uplatňovaní ustanovení Aarhuského dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia na inštitúcie a orgány Spoločenstva, Ú. v. EÚ L 264, 25.9.2006, s. 13.

¹⁶ Dohovor EHK OSN o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia z 25. júna 1998 a schválený Spoločenstvom 17. februára 2005.

tiež vyplýva z článku 339 ZFEÚ¹⁷, môže byť potrebná agregácia alebo anonymizácia niektorých informácií, za predpokladu, že nie sú priamo spojené s emisiami do životného prostredia, pričom v takomto prípade možno predpokladať existenciu prevažujúceho verejného záujmu o zverejnenie a transparentnosť. Príslušné orgány členských štátov, ktoré sú viazané pravidlami zachovávanía služobného tajomstva, by mali mať prístup k takýmto informáciám, ak ide o zariadenia na ich území.

Lepšia právna regulácia

„Sevillský proces“, ktorý podporuje vypracúvanie dokumentov BREF, je jedinečný a inkluzívny technický proces opierajúci sa o fakty. Údaje sa získavajú prostredníctvom rozsiahlych dotazníkov, ktoré následne validujú a kontrolujú všetky zainteresované strany. Účastníci technickej pracovnej skupiny tieto dokumenty rozosielajú, pripomienkujú a partnersky preskúmajú plne transparentným spôsobom. Značky znázorňujú, kedy boli zavedené zmeny. Konečné závery sa odsúhlasujú na základe konsenzu v rámci technickej pracovnej skupiny. Ak existujú rozdielne stanoviská, vykazujú sa aj v záverečnom dokumente BREF v súlade s kritériami stanovenými v usmernení k procesu výmeny informácií. Komisia je presvedčená, že tento prístup založený na spolupráci, aj keď nie je nevyhnutne realizovateľný vo všetkých ostatných oblastiach, je vynikajúcim príkladom lepšej právnej regulácie v praxi.

Kľúčové environmentálne otázky

Preskúvanie dokumentu BREF je zamerané na oblasti, v ktorých sa dosiahne najväčší prínos, tzv. kľúčové environmentálne otázky. Zaručuje sa tak najlepší environmentálny výsledok úsilia vynaloženého v tomto procese. Komisia navrhla kritériá na určenie kľúčových environmentálnych otázok¹⁸, ktoré boli schválené prostredníctvom fóra podľa článku 13 smernice o priemyselných emisiách. Ide o tieto otázky: význam znečistenia pre životné prostredie, význam činnosti, potenciál identifikovať nové techniky s cieľom významne zlepšiť situáciu a potenciál vymedziť záväzné úrovne znečisťovania súvisiace s najlepšími dostupnými technikami, ktoré významne zlepšujú ochranu životného prostredia v porovnaní so súčasnou situáciou.

Európsky úrad pre integrovanú prevenciu a kontrolu znečistenia použil tieto kritériá na prípravu následných preskúmaní dokumentu BREF. Komisia začala realizovať zmluvu o poskytovaní služieb s cieľom ďalej rozvíjať metodiku a zaviesť ju pre niekoľko nadchádzajúcich preskúmaní dokumentu BREF. Vzniknú tak podkladové dokumenty pre kľúčové environmentálne otázky ako vstup pre úvodné zasadnutia na preskúmanie dokumentu BREF a poskytne sa pevný základ pre rozhodnutia technickej pracovnej skupiny o kľúčových environmentálnych otázkach.

Posúdenie procesu výmeny informácií

Proces výmeny informácií je základom pre vypracovanie a preskúmanie dokumentu BREF. Vytvára pevnú dôkazovú základňu pre rozhodovanie. V prípade najrozsiahlejšieho preskúmania dokumentu BREF k dnešnému dňu (o veľkých spaľovacích zariadeniach) tvorilo pracovnú skupinu 289 členov, dotazníky vyplnilo 580 zariadení, uskutočnilo sa

¹⁷ Zmluva o fungovaní Európskej únie; Ú. v. EÚ C 326, 26.10.2012, s. 47 – 390.

¹⁸ CIRCABC>Environment>IED>Library>ied_art_13_forum>8th Forum meeting 19 October 2015>Presentations>[5.1 Key environmental issues.pdf](#).

24 kontrol na mieste, preskúmalo sa 225 správ a prípadových štúdií a riešilo sa 8 510 pripomienok k prvému návrhu.

S cieľom zlepšiť jeho fungovanie Komisia spolu s nemeckým ministerstvom životného prostredia zorganizovala v roku 2014 v Berlíne seminár fóra podľa článku 13 smernice o priemyselných emisiách zameraný na proces výmeny informácií podľa smernice o priemyselných emisiách. Tento seminár zaznamenal vysokú účasť a boli uverejnené jeho závery¹⁹. Na tomto seminári bola opätovne potvrdená vysoká pridaná hodnota EÚ a efektívnosť smernice o priemyselných emisiách. Boli navrhnuté aj niektoré praktické zlepšenia, ktoré sa v súčasnosti vykonávajú v preskúmaniach dokumentu BREF, napr. intenzívnejšie využívanie webových seminárov s cieľom uľahčiť účasť členov technickej pracovnej skupiny.

iv) Podpora súladu a podpora vykonávania

Cieľom Komisie je podporovať členské štáty pri zabezpečovaní účinného uplatňovania smernice o priemyselných emisiách. Na tento účel Komisia vykonáva tieto činnosti:

Semináre s členskými štátmi a zainteresovanými stranami

Je užitočné organizovať stretnutia s členskými štátmi a inými zainteresovanými stranami s cieľom preskúmať vykonávanie smernice o priemyselných emisiách vrátane vypracovania dokumentov BREF a záverov o BAT. Tieto semináre slúžia na včasnú identifikáciu oblastí, v ktorých sa vyskytnú problémy, ako aj na dosiahnutie dohody o spoločných budúcich prístupoch.

Semináre sa uskutočňujú podľa potreby a to buď len s členskými štátmi, keď sú zamerané na vykonávanie právnych predpisov, alebo aj so zainteresovanými stranami v prípade diskusie o širších otázkach. Po seminári v Berlíne so všetkými členmi fóra bol druhý seminár v Kodani v roku 2016 obmedzený na zástupcov členských štátov. Komisia má v úmysle pokračovať v tejto plodnej praxi v roku 2017 pracovným seminárom členských štátov v Belgicku.

Hlavné posolstvá zo seminára z Kodane boli tie, aby ho účastníci považovali za užitočnú príležitosť na porovnávanie svojich vnútroštátnych činností, pričom Komisia bola vyzvaná, aby preskúmala existujúce skúsenosti so zreteľom na postup udelenia výnimky podľa článku 15 ods. 4 smernice o priemyselných emisiách. Prezentácie a zhrnutie zo seminára boli uverejnené²⁰.

Okrem toho sa pravidelne konajú viaceré technické semináre s účasťou expertov z členských štátov a zainteresovaných strán s cieľom zhromaždiť názory na prebiehajúce projekty a štúdie. Aj v roku 2017 sú plánované špecifické semináre o nových technikách (s Belgickom a so Švédskom) a o prínose BAT k politike vodného hospodárstva (s Nemeckom).

Často kladené otázky

Dôležitou úlohou Komisie je pomáhať členským štátom pri vykonávaní smernice o priemyselných emisiách. Jedným z nástrojov používaných na tento účel sú často kladené otázky (FAQ), ktoré sú dostupné na webovom sídle Komisie²¹.

¹⁹ CIRCABC>Environment>IED>Library>[Berlin workshop on IED information exchange \(Oct 2014\)](#).

²⁰ CIRCABC>env>ied>Library> Copenhagen workshop on Putting the IED into practice (13-14 April 2016)

²¹ <http://ec.europa.eu/environment/industry/stationary/ied/faq.htm>.

Komisia pracuje na ich rozšírení a aktualizácii podľa potreby vrátane niekoľkých špecifických často kladených otázok, ktorých význam bol identifikovaný počas seminára v Kodani. Týkajú sa najmä tém, ako sú používanie rozsahov BAT-AEL, lehoty na splnenie záverov o BAT a ktoré závery o BAT vedú k prehodnoteniu povolenia.

Podpora sietí príslušných vnútroštátnych orgánov

Hlavnú zodpovednosť za účinné vykonávanie požiadaviek smernice o priemyselných emisiách nesú príslušné vnútroštátne orgány. Medzi ich úlohy patrí vydávanie povolení, posudzovanie primeraných emisných limitov a iných podmienok so zreteľom na žiadosti o výnimky, a vo všeobecnosti zabezpečenie toho, aby zariadenia správne fungovali. Komisia podporuje tieto orgány tak, aby zabezpečila porovnateľné, harmonizované prístupy na vnútroštátnej úrovni v súlade s právnymi predpismi.

Komisia podporuje činnosť Európskej siete pre implementáciu a vymáhanie environmentálneho práva (IMPEL), ktorá realizuje niekoľko projektov v oblasti priemyselných emisií²². Týkajú sa najmä: emisiách na podporu vykonávania smernice o priemyselných emisiách, skúseností s výnimkami zo záväzných úrovní znečisťovania súvisiacich s najlepšimi dostupnými technikami podľa smernice o priemyselných emisiách. Komisia spolupracuje s expertmi z členských štátov v rámci projektových schôdzí a oceňuje túto výmenu znalostí.

Presadzovanie

Prístup k presadzovaniu podľa smernice o priemyselných emisiách sa považuje za veľmi pokročilý. Je to tak preto, lebo občanom poskytuje silné práva na prístup k príslušným informáciám a účasť na procese povoľovania. Tým sa posilňujú práva občanov a mimovládnych organizácií s cieľom zabezpečiť náležité udeľovanie povolení a dodržiavanie ich podmienok. Je zrejmé, že Komisia nemohla aktívne skontrolovať všetkých 50 000 povolení, ale miestni obyvatelia prejavili skutočný záujem o zabezpečenie ich vhodnosti a presadzovania.

Hlavnú zodpovednosť za riešenie porušení nesú príslušné orgány. Toto je prvá úroveň presadzovania a dotknutí občania alebo MVO by sa mali obrátiť na relevantný príslušný orgán. Proces preskúmania povolenia je dôležitý, keďže pravidelne poskytuje susedným krajinám alebo iným dotknutým stranám príležitosť vyjadriť prípadné obavy, ktoré môžu byť potom v preskúmaní posúdené.

Smernica o priemyselných emisiách poskytuje dotknutým stranám práva na spochybnenie podmienok povolenia a zasadzuje sa za mimoriadne environmentálne inšpekcie. Tento prístup môže spojiť tisíce jednotlivcov s cieľom dohliadať na fungovanie právnych predpisov. Komisia sa domnieva, že vnútroštátne správne alebo súdne orgány sú v prvom rade zodpovedné za overenie konkrétnych situácií týkajúcich sa nedodržiavania predpisov a majú vhodné prostriedky na ich riešenie v prípade, že sa zistí, že obavy sú opodstatnené. Komisia by mala predovšetkým zasiahnuť v prípade systémových nedostatkov, alebo v prípade, ak majú porušenia veľmi významný vplyv na životné prostredie.

v) Prechodné opatrenia týkajúce sa veľkých spaľovacích zariadení

Smernicou o priemyselných emisiách sa ustanovenia o veľkých spaľovacích zariadeniach preniesli do zjednodušeného a jednotného rámca. V záujme uľahčenia prechodu smernica

---

²² <https://www.impel.eu/topics/industry-air/>.

o priemyselných emisiách obsahuje dva hlavné typy flexibility, ktoré sa odchyľujú od všeobecných požiadaviek:

- **Prechodné národné programy** – prechodné národné programy sú stanovené na úrovni členských štátov. Na zariadenia zaradené do prechodného národného programu členského štátu sa vzťahuje celkový emisný strop (ktorý lineárne klesá od roku 2016 do polovice roka 2020). Počas tohto obdobia však dotknuté zariadenia aj tak musia rešpektovať emisné limity stanovené v smernici o veľkých spaľovacích zariadeniach. Táto flexibilita poskytuje všetkým dotknutým zariadeniam viac času (do polovice roka 2020) na splnenie emisných limitov smernice o priemyselných emisiách, ako aj flexibilitu, pokiaľ ide o spôsob realizácie potrebných investícií do modernizácie v súlade s touto smernicou. V dôsledku toho sa očakáva zníženie nákladov na dodržiavanie predpisov a iných problémov. Túto možnosť využilo 15 členských štátov.
- **Výnimky pre obmedzenú životnosť** – V tejto flexibilitate sú zohľadnené situácie, v ktorých sú zariadenia pred koncom ich životnosti, a preto by ich obnova na účel dosiahnutia súladu s emisnými limitmi smernice o priemyselných emisiách bola neekonomická. Existujúcemu zariadeniu umožňuje pokračovať v prevádzke počas obmedzeného počtu prevádzkových hodín (nie viac ako 17 500 hodín) bez dodatočných investícií do konca roka 2023 v súlade s emisnými limitmi smernicou o veľkých spaľovacích zariadeniach. Keď sa skončí výnimka pre obmedzenú životnosť, zariadenie sa musí zatvoriť alebo zmodernizovať, aby spĺňalo podmienky pre nové zariadenie. Výnimky pre obmedzenú životnosť sa používajú v 24 členských štátoch. Extrémne obmedzená možnosť umožňuje limit na 32 000 hodín, ak zariadenie splnilo súbor štyroch kritérií stanovených v smernici o priemyselných emisiách.

Od roku 2017 budú členské štáty každoročne nahlasovať údaje o jednotlivých zariadeniach, ktoré Komisii umožnia monitorovať správne používanie týchto ustanovení. Konečný zoznam veľkých spaľovacích zariadení využívajúcich rôzne možnosti je uverejnený na stránkach CIRCABC²³.

vi) Inovácia

V článku 27 smernice o priemyselných emisiách sa vyžaduje, aby členské štáty podnikli vývoj a uplatňovanie nových techník a aby Komisia vypracovala usmernenia na pomoc členským štátom v tejto oblasti. Na tento účel sa vo všetkých dokumentoch BREF nachádza oddiel „nové techniky“.

Stanovenie emisných limitov na základe BAT a ich zovšeobecnenie v rámci celého priemyselného odvetvia bude znamenať, že pre príslušné BAT sa vytvára rozsiahlejší trh. To by malo viesť k zníženiu nákladov a umožniť dosiahnutie výhod nákladovo efektívnejším spôsobom.

Vznikajú aj obchodné príležitosti pre spoločnosti poskytujúce techniky znižovania emisií, pretože ak ich techniky zabezpečia výkonnosť podľa najlepších dostupných techník, budú môcť predávať na väčších trhoch. Keďže BAT sa čoraz viac používajú na globálnej úrovni, tieto príležitosti existujú na celom svete.

---

²³ EUROPA > European Commission>CIRCABC> env > ied > Library > [IED Derogations Lists](#) and EUROPA > European Commission>CIRCABC> env > ied > Library > [TNPs](#).

Je tu tiež možnosť synergií s inými programami, ako sú napríklad projekty v rámci programu LIFE²⁴. Vynakladá sa úsilie s cieľom skontrolovať, či príslušné projekty v rámci programu LIFE podporujú moderné techniky, a zabezpečiť, aby sa úspešne premietli do procesu preskúmania dokumentu BREF.

Komisia má záujem získať hlbšie poznatky o všetkých týchto účinkoch, a preto má plány na pokračovanie práce v tejto oblasti, a to najmä prostredníctvom testovania monitorovacieho strediska pre inovácie.

vii) Rozširovanie vedomostnej základne

Komisia bude naďalej rozvíjať svoje poznatky o environmentálnych vplyvoch priemyselných odvetví, na ktoré sa vzťahuje smernica o priemyselných emisiách. Takto sa prispeje k podpore poznatkov o oblastiach, na ktoré sa treba zamerať, a zlepšiť sa posúdenie právnych predpisov. Na tento účel Komisia vyhľadáva čo najširšiu škálu zdrojov informácií. Tieto informácie pochádzajú najmä z týchto zdrojov:

Podávanie správ členskými štátmi

Kľúčový zdroj poznatkov o vplyvoch smernice o priemyselných emisiách pochádza priamo od členských štátov prostredníctvom ich oficiálnych správ o vykonávaní predložených Komisii. Táto správa vychádza zo správ členských štátov predložených v roku 2014.

Podporná analýza

Komisia naďalej vykonáva dôkladné posúdenie odvetví, na ktoré sa vzťahuje smernica o priemyselných emisiách, ako aj uplatňovania a vplyvov BAT v týchto odvetviach. V posledných rokoch dokončila niekoľko analýz s cieľom zlepšiť svoju vedomostnú základňu. Tieto správy boli uverejnené v karte „Štúdie“ na stránke centra CIRCABC k smernici o priemyselných emisiách²⁵.

Analýza potvrdzuje významný podiel priemyslu na mnohých druhoch emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia a do vody. Poukazuje sa v nej aj na to, že postupom času boli vyvinuté technológie na kontrolu emisií vrátane niekoľkých techník, ktoré pokročili zo štatútu „nových techník“ na štatút preukázaných BAT.

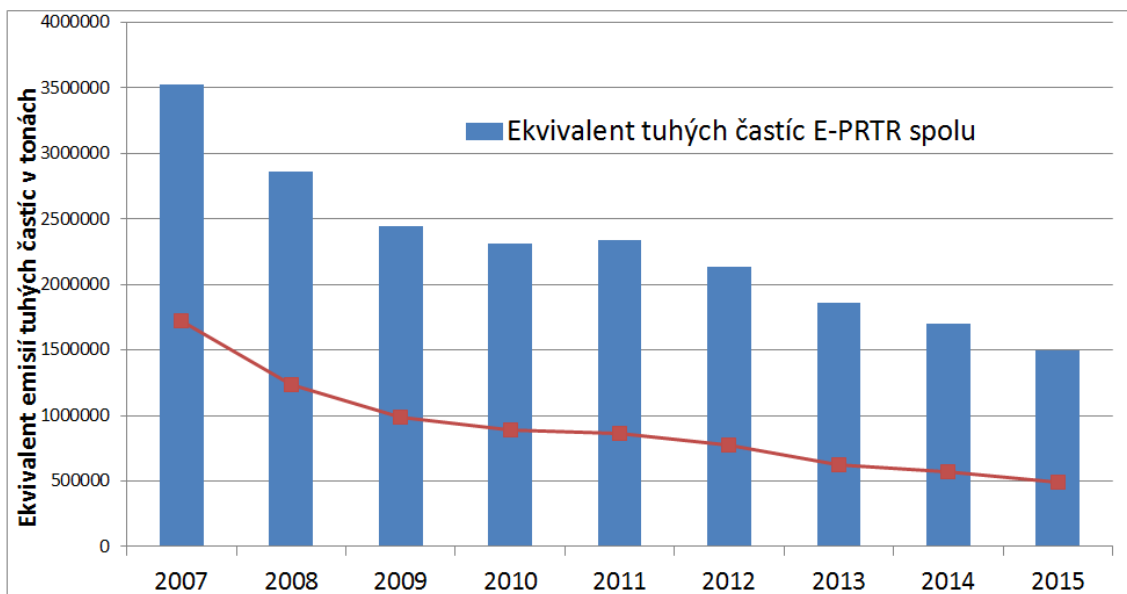
V rámci prípravných prác na to, aby Komisia mohla vypracovať smernicu o národných emisných stropoch, bol vyvinutý prístup na základe emisií prekursorov tuhých častíc_{2,5} (t. j. primárne tuhé častice_{2,5}, SO₂, NO_x, NH₃ a prchavá organická zlúčenina) s cieľom vypracovať mieru vplyvov ekvivalentu tuhých častíc, pokiaľ ide o jemné tuhé častice, na predčasnú úmrtnosť na úrovni celej EÚ²⁶. Komisia vypracovala predbežné posúdenie trendov, pokiaľ ide o priemyselné emisie, a to na základe správ v rámci registra E-PRTR a číselných údajov ekvivalentu tuhých častíc. Ďalej uvedený graf znázorňuje tento trend v emisiách pre zariadenia celého registra E-PRTR, ako aj len pre veľké spaľovacie zariadenia. Hoci sa v grafe zohľadňuje iba jeden environmentálny aspekt (emisie do ovzdušia) a iba podskupina jeho vplyvov, vykazuje sľubný vývoj²⁷.

²⁴ LIFE je finančný nástroj EÚ na podporu projektov v oblasti životného prostredia, ochrany prírody a klímy v celej EÚ. <http://ec.europa.eu/environment/life/>.

²⁵ EUROPA > European Commission>CIRCABC> env> ied>Library> studies.

²⁶ <http://ec.europa.eu/environment/air/pdf/TSAP-15.pdf>.

²⁷ Zobrazené emisie predstavujú celkové číselné údaje, ktoré neboli normalizované tak, aby sa zohľadnili zmeny vo výrobe. Komisia má v úmysle ďalej pokračovať v práci na vytváraní lepších ukazovateľov pokroku v tejto oblasti.

So zreteľom na posúdenie celkového zníženia emisií sa v jednotlivých záveroch o BAT ukázalo, že je oveľa ťažšie dospieť ku konečným záverom. Komisia naďalej vykonáva analytickú činnosť v tejto oblasti a v roku 2016 sa uskutočnil seminár so zainteresovanými stranami. Napriek tomu je zrejmé, že posúdenie na úrovni EÚ môže byť len dosť všeobecné, zatiaľ čo členské štáty môžu vykonať, a aj vykonávajú, podrobnejšie posúdenie.

viii) Medzinárodné uplatňovanie BAT

V medzinárodnom kontexte sa závery smernice o priemyselných emisiách, dokumentov BREF a závery o BAT považujú za príspevok EÚ ku globálnemu procesu začatému v roku 2002 na Svetovom samite o trvalo udržateľnom rozvoji. To umožňuje, aby mali z tejto ambicióznej práce prospech aj mimoeurópske krajiny. Niektoré krajiny napríklad prekladajú dokumenty BREF EÚ na vlastné použitie.

Čím viac sa pojmy BAT používajú pri kontrole životného prostredia, tým väčšia bude zdrojová a dôkazová základňa na prijímanie rozhodnutí a stanovenie BAT a následných trhových síl, ktoré sa budú rozvíjať na vytváranie, zavádzanie a zlepšovanie BAT. Širšie medzinárodné zavádzanie prístupov podobných BAT povedie aj k harmonizovanejším podmienkam hospodárskej súťaže. Krajiny vynakladajú značné prostriedky na zavádzanie, preskúmanie a aktualizovanie informácií o moderných priemyselných postupoch a technológiách na prevenciu a kontrolu znečisťovania, preto je vhodné zabezpečiť vzájomné obohacovanie vedomostí a postupov.

V tejto súvislosti bola jednou líniou práce Komisie v súvislosti so smernicou o priemyselných emisiách podpora organizácií v iných častiach sveta, ktoré využívajú alebo majú záujem o BAT, a výmena informácií a skúseností s nimi. Komisia podporuje činnosť prebiehajúcu v Izraeli, Rusku a Južnej Kórei, pretože tieto krajiny sa usilujú o rozvoj priemyselných povolených režimov, ktoré sú vo veľkej miere založené na prístupoch EÚ týkajúcich sa BAT a dokumentov BREF. Komisia podporila aj Energetické spoločenstvo²⁸ v jeho

²⁸ <https://www.energy-community.org/>.

opatreniach na uskutočnenie environmentálnych cieľov smernice o priemyselných emisiách pre veľké spaľovacie zariadenia.

Komisia vzhľadom na širší dosah podporuje v tejto oblasti aj projekt OECD²⁹ a využívanie koncepcie BAT v multilaterálnych environmentálnych dohodách (napr. Minamatský dohovor).

4. Závery

Táto správa poskytuje prvý prehľad Komisie o vykonávaní smernice o priemyselných emisiách a jej prebiehajúcich činnostiach. Komisia na základe poskytnutých informácií dospela k viacerým záverom:

- Smernica o priemyselných emisiách je dobrým príkladom lepšej právnej regulácie. Zlúčila a zjednodušila sedem právnych predpisov EÚ a vytvorila pomerne jedinečný a vysoko transparentný proces spolupráce na prípravu dokumentov BREF,
- aj keď je príliš skoro na to, aby sa prejavili praktické výsledky zmeny smernice o priemyselných emisiách, pokrok je povzbudivý,
- trendy v oblasti priemyselných emisií sa javia ako sľubné,
- Komisia sa v najbližších 4 rokoch zameria na dokončenie záverov o BAT pre všetky priemyselné odvetvia, monitorovanie používania flexibilit veľkých spaľovacích zariadení a aktívnu podporu členských štátov pri implementácii.

Okrem ďalšieho napredovania v činnostiach opísaných v tejto správe Komisia považuje za vhodné zohľadniť skutočnosť, ako by sa mala vyvíjať práca na vykonávaní smernice o priemyselných emisiách v dlhodobejšom horizonte a v akom čase by bolo vhodné zhodnotiť výsledky a zvážiť priestor na zlepšenie. Do roku 2020 budú Komisii doručené ďalšie správy od členských štátov a väčšina záverov o BAT bude prijatá. Okrem toho sa bude väčšina prechodných opatrení týkajúcich sa veľkých spaľovacích zariadení blížiť k ich konečným termínom. To bude zrejme vhodný čas uvažovať o začatí úplného hodnotenia smernice o priemyselných emisiách.

---

²⁹ <http://www.oecd.org/chemicalsafety/risk-management/best-available-techniques.htm>.